

Barcelona 2 de Decembre de 1897

Aquet patje tan barbiá,
 com notarán es femella;
 Estrella li van posá,
 y qui l' arreplegui, haurá
 nascut ab molt bona estrella.

Còpia fot. de A. Esplugas.

DE DIJOUS A DIJOUS

HEM esperat haver vist com tota la premsa local s'ha fet eco del triomf alcançat per l'*Orfeo Catalá* allà á Niza, pera notar si la benvinguda y 'ls elogis tributats al mateix eran entusiastas ó de pura cortesia.

Desgraciadament, darrera de la enhorabona que per deber s'ha donat als nostres orfeonistas, no hi hem trobat la vanitat digna y l'orgull noble dels porta-veus de la opinió pública, á pesar de tractar-se d'un fet que constituheix una honrosíssima fulla mes que afegir al album inmensament rich de las glorias catalanas.

L'haver guanyat l'*Orfeo Catalá* la fama que 'ns ha dut del extranger, estampada en la seva *Senyera*, ¿mereix tan sols un «¡Bravo!» y un «¡Visca!» de reglament. encare que 'ls *viscas* y 'ls *bravos* hagin sigut repetits per mils de bocas, al retorn de sa excursió?

Es que jo no mes he sentit desde que torna á sé aquí 'n Millet y familia orfeonista, lo que he sentit á dir sempre en cassos semblants:—¡Va bé aquest Orfeo!—¡S'han portat com uns homes!...—Aixó, si no vaig sentir, que 'm sembla que sí, alló de:—¡No n'hi ha per tant!—¡No devía concórrehi ningú á n'aquell concurs!—¡Massa sabó per tan poca roba!

Velshiaquí á que ha quedat reduhit 'l pago del favor gran, pró molt gran, que ha fet l'*Orfeo* á la regió nostra al endurse 'n, pera fèrloshi tastar, als de fora casa que ni 'ns coneixen, 'ls fruyts sabrosíssims de la vinya catalana, obrint á Italia—la terra del Art—un nou mercat literari-musical pera foment de las relacions artísticas entre dos regions que s'han agermanat al expressar sos sentiments.

Mereixia mes, molt mes l'*Orfeo Catalá* al retornar victoriós de la lluyta en terra llunyana, defensor com ha sigut del nom ilustre de Catalunya, sens' haver deixat en lo camp de batalla res mes que 'l recort grat dels vehins de Niza, admirats 'ls homes y enamoradas las donas de nostres cants populars fills de la inspiració genial del immortal Clavè.

Va arribar l'*Orfeo Catalá* cobert de llor; se li feu una arribada digna de ser registrada en lo llibre d'arribadas mes imponents; se 'l festejá oficial y oficiosament com se mereixia; pero no s'ha apreciat ni s'apreciará lo valor, la significació de sa victoria,

com no s'han avalorat tampoch ni una de las moltes excursions que han dut á cap nostres coros, tots en general, farts de gloria en l'extranger y vejetant aquí á casa baix la mes vergonyosa indiferencia, sens' protecció regional de cap mena, com no siga la exhibició dels mateixos quan al Municipi li convé donarse llustre devant dels forasters, fentlos servir d'un número mes en los programas de tals ó quals festas.

¿Res significan 'ls timbres d'honor adquirits en terra estranya per nostres obrers, artistas del cant catalá, timbres guanyats robant horas al descans breu de sas fatigas? ¿Gran cosa no val aqueixa fermesa de voluntat de nostres coristas en poetisar nostra parla, impulsats no mes per l'afany d'ennobrir mes y mes 'l nom de Catalunya?... Per poch que signifiqués l'estors dels coros catalans pera lluytar heróicament en país extranger; per petita cosa que valguessin sas victorias fora de casa, sempre representarian aquestas y aquell la delicadesa de sentiments del poble y demostrarian fins á quin extrém está encarnada aquí la ilustració en lo treball. Aixó solament col-loca á tots 'ls coristas y orfeonistas catalans en un dels llochs mes preferents del Aven artístich dels pobles.

Significant y demostrant, donchs, la ilustració popular de nostres obrers tot lo que puga significar y demostrar lo triomf del *Orfeo Catalá*, triomf que ha coronat 'ls anteriors triomfs de las *masas* corals catalanas, mereixen alguna cosa mes que felicitacions tots 'ls fills de la música de 'n Clavè; perque 'ls coros catalans, tots sense distinció, honran mes á sa patria cantant l'amor universal, que altras institucions patrioterias xiulant 'l regionalisme.

*
*
*

Diálechs de la setmana:

—Vetaquí que la fieresa dels tigres famosos de Mr. Spessardi ha quedat deshonorada per un banyut regató ó *regatero*.

—¡Pobre *César!* Ha ben desacreditat 'l seu lema. ¡Deixarse guanyar per una bestia sense unglas!

—Oh! Es que 'ls toros quan fican la banya en un forat, no 's deixan aixarpar tan fácilment.

—¡Quin honor per l'*espectacle nacional!*

PEPET DEL CARRIL.

À L'ORFÈO CATALÀ

SEMBLA ahir qu' un escamot de jovenalla enardida, idòlatra del bell art, en las llistas 's va inscriure d' un coro, en humil piset d' una tan modesta via com lo carrer de 'n Lladó... La sala era fosca, humida y 'l mobiliari senzill... juna taula y sis cadiras! ¿Mes qué hi feya la foscó, devant de la llum magnífica que destellava 'l talent dels Clavés, Millets y Vives? ¿Qué hi feya, qu' aquell local fos humit, si 'ls cors ardían d' entussiasme y de fervor per idèals grans y dignes? ¿Y qué hi feya, finalment, tenir no mes sis cadiras, si ab eilas n' hi havia prou per saturarse dels ritmes y agermanarse aquells cors ab lo llas de l' armonia?... ¡Sembla ahir que l' *Orfeó Català* vingué á la vida en aquell senzill piset d' aquella modesta via; y, no obstant, ja fá sis anys qu' ab passos jégants camina conquistant llores arreu, fentse gran y fentse digne d' ocupar lo primer lloch en l' inmens camp d' armonias que creá 'l sol d' un Clavé en nostras quatre provincias!

—Sent lo primer entre tots los de casa, (degué dirse) ¿ahont hi haurá rivals per mi?

¿A Nissa?... ¡Donch via á Nissal
¿Que soch jove per lluytar?
Millor... Victoria mes digna,
¿Que soch pe it y ells son forts?...
¡Donarém forta embranzidal
¿Qu' entre ells hi haurá aquella gent del Nort, experta y macisa? ..
En cambi jo duré ab mí l' ardit jovent del Mitj-día tot entussiasme, tot cor, tot nervi y tot fantasía!
¿Que 'ls rivals dominan l' art y cantan tota sa vida?...
¡Jo cantaré millor qu' ells perque Catalunya 'm mira!
Ademés; ab mí vindrán cap als tarongers de Nissa, las cansóns del gran Clavé ¡niuhets de fresca poesia!
qu' al surtir dels nostres cors igual qu' un vol de cardinas, no tan sols han d' escampar la fama del gran artista, sino que serán lo roch que jo, ab ma fona petita, com David, llensaré al front dels Goliats d' extrangeria.

Y dit y fet. L' *Orfeó* calantse la barretina, alsá á la *Senyera* un cant y emprengué 'l camí de Nissa. Un cop allí ¡valgam Deu! ¡fins va semblarli ridícula sa mateixa presumpció!..
¡Mes de cent rivals hi havia que li trabavan lo pas per tornar á casa, invicte!
Entre ells, hi havia orfeóns de llarga y gloriosa vida vencedors en cent combats;

ja fets á lluytas artísticas...
¿Mes qué hi fá? digué 'l *David*.
¡Ningú que du barretina coneix la por! .. ¡Endevant!
¡Que 'ns conegui prompte Nissal
Y l' endemá ab seny tranquil, ferm lo pols, llesta la vista, confiantse á n' en Millet, van demostrar que possehían l' aplom de la gent del Nort ab la intuició de. Mitj-día.
En tres combats successius «los noys de la barretina» (com al punt los batejá la gent de la hermosa vila) varen quedar vencedors y en tots tres 's mereixian cenyirse 'l millor llorer...
¡sols qu' allí, també s' estila fer pastels .. tarragonins per que medri la injusticia!
Lo poble nicench en pes aclamá als nostres coristas, y tothom obsequiá als «noys de la musca barretina», en termes que si 'l jurat l' arriba á formar la vila, se 'n emporta l' *Orfeó* las sorts grossas y las xicas, y torna á casa ab llores fins... per darne á la familia!
¡Ben tornat, brau *Orfeó Català*!... ¡Ben tornat sías!
¡Uneix nostre aplauso humil als molts que tothom t' envía!
Siga aqueix triomf per tu, elíxir de llarga vida...
¡Visca l' *Orfeó* «dels noys de la musca barretina.»

M. RIUSEC.

IMPOSSIBLES DRAMÁTIGHS

Per «Una senyora sola» anar «A bordo y á terra».
Ab «Un punyal d' or» matar «Un pollastre aixelat».
«Lo meu criat» quedarse «Sense donal».
«Lo que no vulgas per tu.. » será «Tot per ella».

J. ROCA PARÉS.

Quènto vell

Un vellet d' uns noranta anys plorava á la porta d' una casa.

—¿Qué teniu bon avi?—varen preguntarli.
—Lo pare m' ha pegat.—respongué.
—¿Qué n' heu feta alguna?
—(Plorant) Hi-fet-en-fa-dar á l' avi.

B. LOGNEMRAM.

COSAS

Taberners y apotecaris,
de l' aygua son partidaris,
y tots de ella fan tant ús
que hasta arriva á se' un ab-ús.

Lo mon es un paradís
hont abundan molt las Evas,
las pomeras prohibidas
y las serps que á pecar temptan.

En Pep sempre esmorza tart,
y en Pau molts días no esmorza;
lo primer perque sa fi,
lo segón crech que per forsa.

EMILI REIMBAU PLANAS.

À GA 'N PARÈS

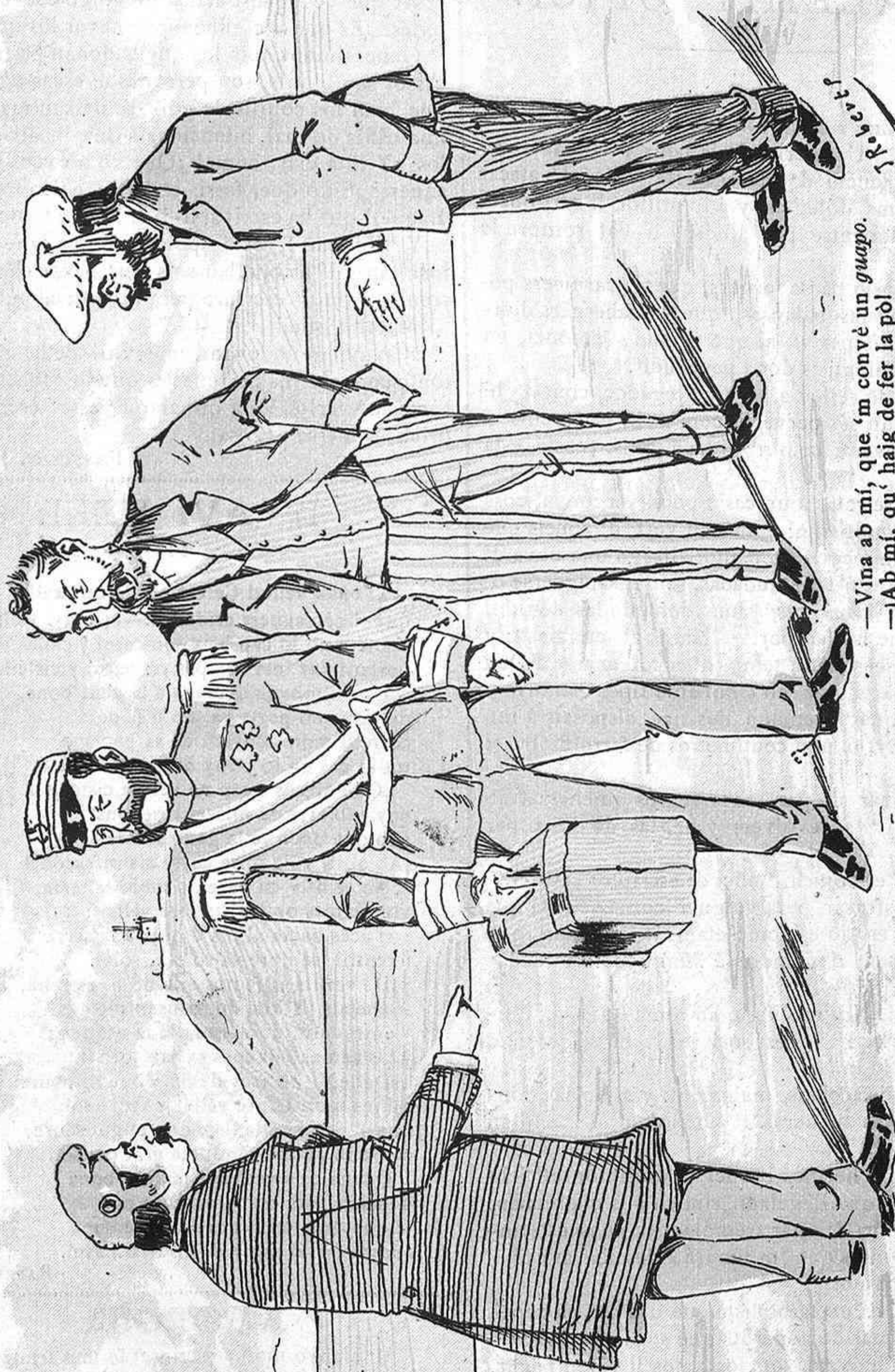
—¡Quina pell! ¡Es de primèra!
 —¡Noy, te dich que fà engrescá!
 —Jo parlo de la de sota.
 —Jo, de l' altra, Sebastiá.

UN VELL TREMPAT

—Quan vam casarnos, alguns xafarders van suposar que 'm diria: "Pare, aném al llit" y lo que 'm diu, es: "Bartomeu, aném al Liceo"... ¡Anemhi, donchs! ¡Vaya un jo per' acabar las agallas! Aquesta es la que fà sis, y si no s' afanya á portarme al altre barri, lo qu' es jo, encare tinch cor d' enviarh á n' ella y á un' altra mitja dotzena.

LO PAPU

— Vina ab mí, que 'm convé un guapo.
— ¡Ab mí, qu' haig de fer la pòl
— ¡Ab tu faig revolució!
— ¡Entenemos! ¿Soch un papu
ó un capdill de la Nació?

¡MALEHIT OFICI!

MALEHIT OFICI 'l de escriptor satírich!
Un escriu ab la bona y laudable intenció d' atacar certs vicis, d' atacar certas costums dolentas, y á lo millor li surt qual-sevol Pau donantse per aludit y li vol rompre la crisma.

Qu' apujin lo pá 'ls forners, que 'ls carnicers posin anellas en las balansas, que 'ls taberners donguin porquería per ví, ni que 'l mon s' enfonzi, en una paraula, ningú 's dona per aludit.

Pero posi de relleu á un tipo jugador, com n' hi ha molts; á un sér pervertit com n' hi ha á cents; á un jove calavera, com n' hi ha á mils; ¡vosté está fresch!

Tracti de retratar á un casat poca-vergonya, cosa qu' abunda moltíssim; á un vell vert, d' aquets que tot lo día van á casa de pantorrillas; á una noya d' aquestas que van tan mudadas, sense sapiguere d' ahont surten las *missas*; á una dona de las deu mil quaranta, que las fan portar llargas al seu marit; y desseguida, sense tenir temps d' encomanarse á Deu ni al diable ja 's topa ab cinquanta tipos estranys y strafalaris que 'l venen á desafiar, disposats á introduhirli vuyt ó nou centímetros de ferro dintre 'l ventre.

No pot donar un pas sense veures amenassat ab bastóns, ganivets, revólvers y unglas de dona per tot arreu.

¡Oh! ¡Qu' es bonich l' ofici d' escriptor satírich!

Ja 's pot esforsar pera volguer convence de que lo que vosté escriu es completament imaginari, que vosté no tracta d' ofendre á ningú determinadament. Tasca inútil.

—¡No, no! ¡No 'm vingui ab romanos!—li diuhen. ¡Ja ho sé qu' aquest soch jo! Ja ho sé qu' aixó está escrit pera mí!

Si dona satisfaccions, malament; y si no las dona també. De totas maneras l' amenassan ó l' enfilan com un cargol.

¡Oh! ¡Qu' es hermós l' ofici d' escriptor satírich!

Mentres los que llegeixen riuhen y 's distreuhen, 'l que escriu ha d' estar tremolant y pensant sempre: ¡Ay! ¿Qui es que 'm vindrá á desafiar avuy?

¡Ay! ¡Quina pó!

Si s' ocupa d' un taruguista que diu qu' es geperut, hi ha la mar de geperuts que s' hi entenen.

Si parla d' un xato, tots los xatos li volen pegar.

Si, al contrari, es un que té 'l nas gros aquell de qui fa menció, un batalló d' homes ab nassos mes llarchs que la llansa d' un tranvía, lo venen á robar, disposats á acribillar-lo á tiros.

Y quan no son los jeperuts, ni 'ls xatos, ni 'ls que tenen lo nas llarch, son los bifis, los garrells, los

panxuts, los magres ó 'ls grassos los que li venen á buscar rahóns.

¿A qué vé aquest afany de volguere donar per entés? ¿Es que 's creuhen ferse favor los que tal fan?

Generalment, tots los que 's donan per aludits en cassos semblants, son personas d' escassa instrucció que, com los conills de guix, se deixan manejar per una cáfila de mal intencionats que 'ls atian dihent los: ¡Y está clar, home! ¿Qué no ho veus qu' ets tú aquest? ¡Sino que fossis cego! Jo, en lo teu puesto, á aquell qu' ha escrit aixó ja li hauría trencat lo cap.

Y 'l buscan á vosté ¡pobre víctima ignocent! y l' insultan y l' atropellan sols per' haver comés l' horrendo crim d' escriure pera divertir al públich.

¡Malehit ofici!

D' avuy en endevant, me vull dedicar á fer lo tonto com alguns personatjes que jo conech, qu' ho son sense ferlo. Veig qu' aixó d' esser escriptor satírich es massa exposat.

FRANCISCO SISA.

L' AVI VELL

POBRE vellet! Cercat per la quitxalla que 'l persegueix cridantli:—«¡L' avi vell!» segueix ab lo cap baix son camí y calla portant per tots companys: bastó y cistell.

Una almoyna demana á la gent bona, de porta en porta va, no li fa pó corre 'l mon apoyant de sa persona tot lo pes en lo puny d' un trist bastó.

¡Qué ditxós quan ne veu la cistelleta boy rublerta de míseros rosegóns!

¡Ab que poch té la gana satisfeta!

¡Ab quin goig mira corre als infantóns!

No té fills, ni parents sobre la terra, viu de tots oblidat ¡pobre vellet!; y si acás baixa al plá ó puja á la serra fixeushi, sempre va solet... solet.

De vestits ja fempes que no n' estrena, trossejats 'ls que du, causan pietat; y entre tant, doblegada té la esquena y las camas feixugas s' han tornat.

Doneuli un tros de pá, doneuli beure, qu' es molt trit sè vellet y viure sol; que s' atansi á la llar, que pugui seure; causeuli ab tal conducta grat consol.

Que si una caritat á la gent bona demana, y la demana sense po, té que dur tot lo pes de sa persona apoyat en lo puny d' un trist bastó.

RAPEVI.

AMOROSA

M' afanyo molt á escriuret lo mes tendre que 'm dicta lo meu cor
sols per que 'm varen dir que tu ho llegeixes un, dos, tres, y mil cops.

Ara 'm falta saber, ma dolsa aymfa,
si quan ho sabs de cor,
't satisfá, ó bé si ab sorna esclamas:

—¡Qu' es bestia aquet xicot!

FRANCESCH COMAS.

Un valent

SONET

SOLZAMENT trobo per casualitat
y en dos anys ben complerts de cessantia
un home resistent, la majoria
dels *inglesos* que tinch s' han arronsat.
No vos faltará un céntim de lo fiat,
tots cobrareu —sovint jo 'ls repetia—
pro ¡fills meus! ¡quins cobarts! ningú ho diria
si al cap del mes no pago, hem acabat.
Mes un ne trobo al fi que res l' espanta;
forné, bon mosso, un pit dels que no n' hi ha,
va pe 'ls cinch mesos que 'l gran gep aguanta
y tan tranquil; no 'm falta may lo pá.
Ab valents com aquet no li deu volta:
la gran qüestió social queda resolta.

Per un cessant,
L' AVI RIERA.

Tot com Cervantes

SONET

VAREIG ficarme al cap la gran mania
Al dirme tonto quatre ó cinch tunantes,
Que no sería cert, quan 'n Cervantes
Molt parecudas qualitats tenia.
Ell vá está á la presó: jo á l' arcaldia;
Ell vá está á Argamesilla: y jo á Nantes;
Jo só un pobre pelat; ell ho fou antes
Y sens sopar com ell vaig quedá un día.
Si ell era manco, jo, per conveniencia,
Sent esquerrá com só, so 'l manco á casa.
Si ell vá estar á Lepanto, jo á Valencia
Me vaig sentir passá una bala rasa.
Y, en tot iguals, no hi ha mes diferencia,
Si no qu' ell era un sabi y jo só un ase.

JOSEPH DE VILOASTRE.

A una hermosa

JA sè qu' ets guapa; ja sè
qu' ets la noya mes preciosa,
que 'l jovent contemplant gosa
ton rostre, 'l mes encisè.

Ja sé que per contemplarte
son pas detura tothom,
y si 's pronuncia 'l teu nom
es tan sols per alabarte.

Ja sé, ja, que ton vestit
es de lo millor que hi ha,
y qu' al teu costat s' hi está
ben alegre y divertit.

Ja sé que no ets orgullosa,
que á tothom fas bona cara
y que 'l que 't falta d' avara
't sobra de carinyosa.

Tot ho sé, y en cambi, nena,
si t' haig de dir la vritat,
quan veig ton gentil posat
no sé per qué 'm causa pena.

No sé per qué haig de pensar,
y dispensa la franquesa,
¡que tota aquesta bellesa
molts cops t' ha de fer plorar!

F. CARRERAS P.

Es indispensable este
Resguardo para el cobro

TALONARIS

PERA

apuntacions del sorteig de Nadal

Magníficament litografiats é
impresos á dugas tintas,
ab l' alegoria de la Fortuna

Los de 100 fullas, á 80 céntims

„ „ 50 „ á 50 „

VENTAS AL PER MAJOR Y MENOR

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMÓN ESTANY

6, Carrer de Sant Ramon, 6 -- BARCELONA

Als senyors Corresponsals de LA TOMASA, llibreters, kioscos y demás.
punts de venta se 'ls farà lo desquento acostumat.

¡POBRET!

SE 'm fá amarga l' existencia
y tinch destrossat lo cor;
lo qu' es aquesta gran pérdua
'm causa un fort desconsol.
Mil voltas l' havia vist
á las portas de la mort,
pró 'ls auxilis de la ciencia
sempre 'l tornavan á tó,
mes ¡ay! aquesta vegada
si s' escapa fará prou.

Ab quin carinyo 'l cuydava
quan estava malaltó.
Y quan sortia de casa
que n' estava d' orgullós
al veures al costat meu
y ben rebut de tothom!
Era la meva alegría...
era mon amich millor.
¡Qué faré tota soleta!
¡No podré pás aná en lloch!
Si ja ets á l' altre barri,

jau en pau que dintre poch
vindrá á ferie companyia
ta volguda Leonor.

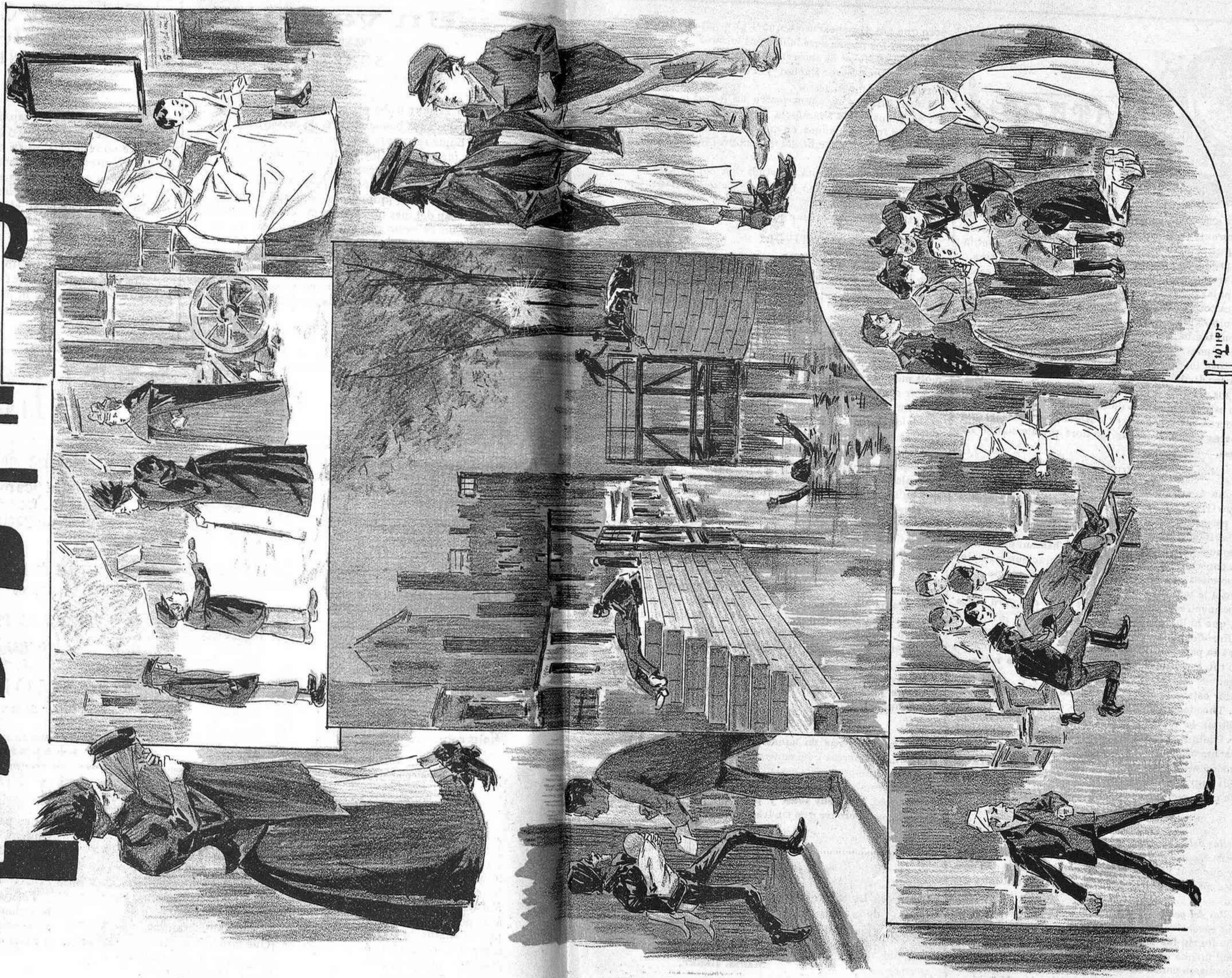
Toi aixó ho deya una vella
boy plorant en un recó
al saber qu' un dels llaceros
li havia cassat el gos.

B. NANI.

LA TOMASA

TEATRO DE NOYETATS

Los DOS PILETES

LOS GRANS ÉXITS

PRINCIPAL

Dissapte s' estrenà un saynete titulat *Al bon carmetlo de goma ó esperant la professó*, que, à jutjar per los aplausos que hi hagué al final, logrà un regular éxit, pero semblà que eran prodigats per una secció de amichs dels autors.

Tant la trama com l' argument d' aquet saynete recordan al popular de Vilanova *¿Qui... compra maduixas?*, per lo que poca cosa oferí de particular, encare que alguns xistes siguin expontanis.

Contribuí també à que *Al bon carmetlo de goma*, no resultés gran cosa, la desalinyada execució que tingué, puig casi tots los actors arrossegavan los papers y per aquet género d' obras se fa precis que estiguin ben possehits de sos personatjes à fi de que las escenas resultin.

Està en estudi un drama de lo reputat autor D. Pere Antón Torres, titulat *Lo mas de la Abella*. Celebrariam que lo Sr. Torres 'ns fes recordar los llors que alcansà en *La clau de casa*.

LICEO

La segona ópera de la present temporada ha sigut la del célebre Gluck, *Orfeo*, que encare que escrita à mitjos del sigle passat, figura en lo repertori dels teatros lirichs de relativa importancia.

La execució que ha obtingut sigué bastant esmerada, ja que la contralt Fabbri hi estigué sumament notable, puig sa preciosa veu ab sos notables *graves* s' adapta perfectament à la tessitura del protagonista, com ho demostrà en la inspirada *aria* del quart acte *Che faró senza Euridice*, que hi logrà una verdadera ovació.

En la *Euridice* hi debutà la tiple Sreta. Barone, que desempenyà sa part ab soltura, demostrant bona escola de cant. Ab tot esperém veurela en personatge de mes importancia.

Pera ahir estava anunciat lo *debut* de la celebrada artista Sreta. Theodorini ab *La Gioconda*, en que ademés devian debutar la mezzo-soprano Sreta. Sola Conde y lo tenor Sr. Gianini, prenenthi part lo reputat baritono senyor Kaschmann.

Ab tant notable quarteto es de esperar que la ópera de Ponchielli hagi lograt un gran éxit.

Està en preparació la obra mestre de Verdi, *Aida*.

ROMEA

A *costellas del gendre* 's titula la nova obra que arreglada à nostra escena per lo Sr. Colomé, s' estrenà dilluns passat, y que tant per sas escenas cómicas, com per son llenguatge propi y cult, es molt digne del autor de *La parentela*.

A *costellas del gendre* perteneix de plé al género francès anomenat *vaudeville*, per lo tant, sa missió es buscar incidents que logrin fer riure, y aixó ho logra hasta potser ab excés l' última obra del Sr. Colomé.

Hem dit hasta potser ab excés, ja que hi ha alguns tipos massa caricaturisats, com per exemple: lo «Macrobi»,

pero que pot dispensarse, ja que 'l propósit del autor es solzament fer passar agradablement lo rato.

En la execució s' hi observá falta d' ensajos; ab tot, se distingiren las Sras. Puchol y Pallardó y 'ls senyors Borrás y Bonaplata.

Atés l' éxit que en aquet teatro ha lograt la comedia del Sr. Llanas, *Don Gonzalo*, la Empresa ha destinat à dit autor una funció d' honor, en que, ademés de dita obra, se posará en escena la també del mateix Sr. Llanas, *No es tan fiero*.

Segons los cartells, está en estudi una comedia de nostre company de Redacció Joseph Barbany, titulada: *Camándulas*.

Inutil creyém manifestar que li desitjém un bon éxit.

TIVOLI

Flor de té, la bonica opereta arreglada à la escena catalana, per D. Conrat Colomé, al ser refundida en 2 actes per son autor, adquirí encare mes interés y relleu, per haver sigut suprimidas las escenas lánguidas de l' obra, qu' eran las últimas del según acte.

Mr. Nelson, à pesar de sas netas transformacions y gran agilitat, no logrà entussiasmar al públich, degut sens dupte à que aquest ha vist en lo mateix género travalls molt mes extraordinaris.

Ahir degué tenir lloch la primera representació de la série número... (havém perdut lo compte) de l' obra de espectacle *De la terra al sol*, y pera demà está anunciada una funció en honor al celebrat actor y reputat autor don Conrat Colomé.

Ademés está preparantse la reproducció de la bonica sarsuela *La guardiola*, de molts anys no representada y que en la época de son estreno logrà extraordinari éxit.

Se 'ns ha dit qu' están pintantse las decoracions pera una nova obra, que 's titula *Barcelona es bona...* Desitjém que l' obra encare ho sigui mes, y que proporcioni bonas entradas.

NOVETATS

A diari s' ha representat l' extraordinariament aplaudit melodrama *Los dos pilletes*, no havent menguat gens son brillantíssim éxit, ja que son de igual modo aplaudidas com en la nit de son estreno, sas principals escenas, y la Empresa logra plens à diari y principalment en los días festius.

Molt celebrém que en aquesta obra haguém resultat profetas, puig lo Sr. Cepillo se fá mereixedor à tota classe de distincions.

CATALUNYA

Trobantse de pas en aquesta ciutat l' incomparable Frégoli, la Empresa l' ha contractat per una série de deu funcions, que preveyém seràn deu plens.

Segons sembla, porta en son repertori algunas novetats excéntricas, que sent fetas y pensadas per lo sens rival Frégoli, es de creure que tindrán gran éxit.

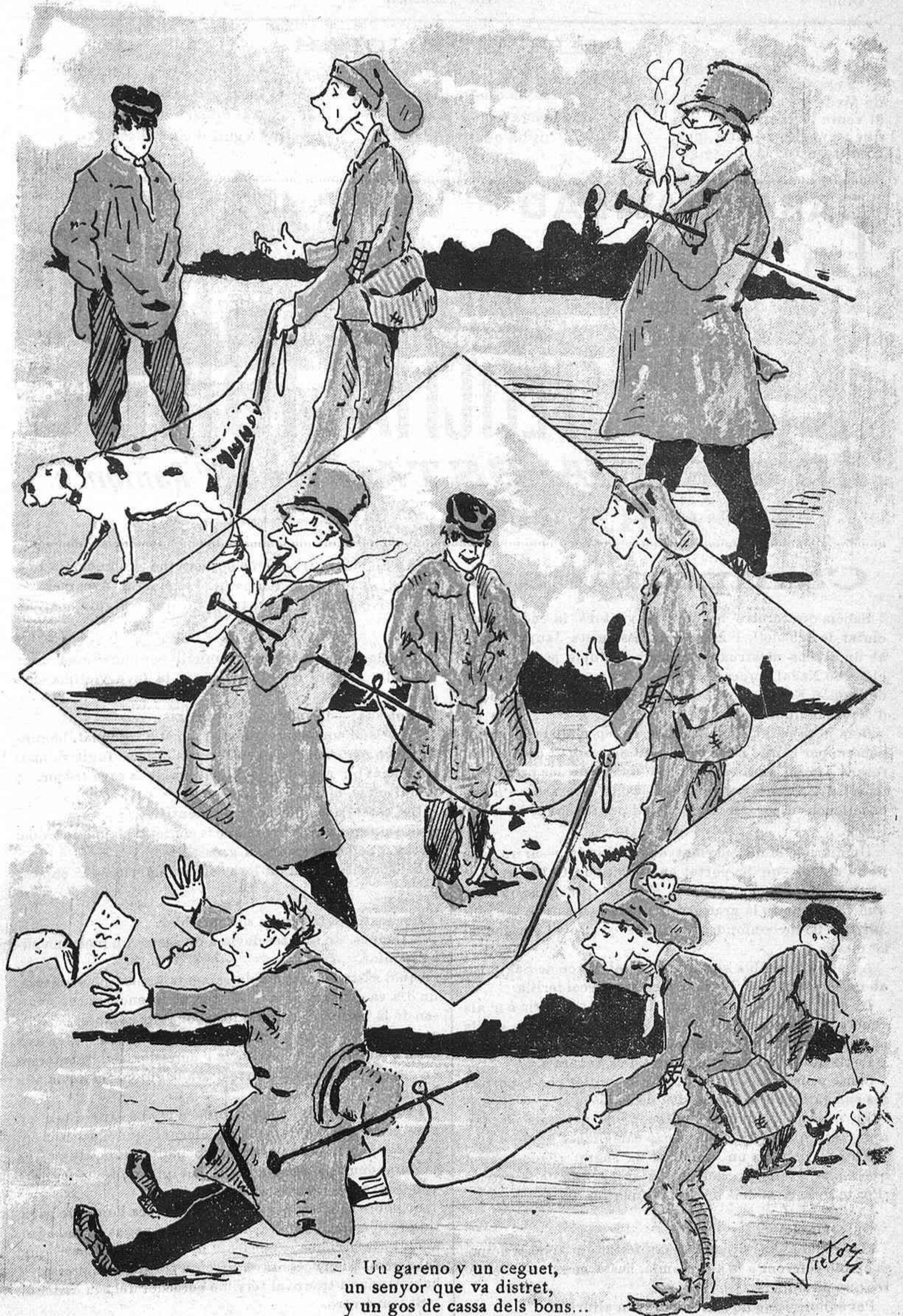
UN CÒMICH RETIRAT.

CAIXALADA

Lo taberner Rabetllat,
de la parla está faltat,
y diu son fill Restitut
que 'l seu pare es un *ver-mut*.

MANEL BENET.

LA TOMASA

Un gareno y un ceguet,
un senyor que va distret,
y un gos de cassa dels bons...
Me sembla que 'l quènto aquet
s' entén sense explicacions.

MENUDECENCIAS

Passavan dos per devant
de la casa de Moneda
de Madrit, y un d'ells digué,
al veure la xamaneya
que treya fum:—Mira, noy;
com fregeixen las pessetas.

De pares á padrastrs,
hi ha quatre l'eguas;
de mares á madrastras
ni ha quatrecentas.

La dona pe 'l meu entendre
es igual que la sardina;
que al donarli mossegada
tot seguit li surt ia espina.

LLUIS G. SALVADOR.

PARA NAVIDAD — GRAN SURTIDO EN FELICITACIONES

LITOGRAFIA · ESTANY = 6, S.ⁿ Ramon, 6.

BARCELONA

Campanadas

Sabém que dintre breus días visitarà la industriosa ciutat de Sabadell, l' aixerit comissionista Jaume Güell, ab un extens mostruari de cromos propis pera felicitacions de Nadal, procedents de la Litografia Barcelonesa de Ramón Estany, sita en lo carrer de Sant Ramón, n.º 6, d' aquesta ciutat.

Com ja es sabut, que dita casa es especialista en aquet género, per lo que no té rival tant en assurtit com en batura, ja que 's proveheix directament de las principals fábricas de Fransa y Alemania, es d' esperar que 'ls sabadellenchs esperarán al Sr. Güell per fer sos pedidos.

Un diari de la nit, parlant dels 130 bultos—ni un mes ni un menos—qu' ha portat en Weyler de Cuba, treya l' altre día á colació al general Martínez Campos, qui diu que va tornar de la gran Antilla ab un equipatge tan senzill, que podia confondre's ab lo de qualsevol viatger de 3.ª classe.

Ab un ja li sembla veure arribar al héroe de Sagunto, ab un farsellet sota 'l bras y tres rals en calderilla.

Lo que passa es molt salat. La premsa seria á n' als generals que tornan de la campanya de Cuba, ja no 'ls hi mira sos actes d' heroisme, sino 'ls bultos.

Pe 'ls bultos medeix los mérits dels generals.

Sense pensar que molts d' ells, los bultos poden portar-los amagats; com si diguessim, de *matute*.

En qüestió de portar bultos molts generals son tan aprofitats, que no 'ls guanya cap camàlich.

Ahir m' ho deya un amich de la sogra: «¿Que 's creu que molts d' ells hi van per' la integritat de la patria? ¡Per la integritat dels bultos! ¡Veliaqui!»

Un telegrama:

«Lo general Azcárrega ha manifestat qu' aplassa donar sa opinió referent á la autonomia, hasta coneixe los efectos que produheix.»

Per aquet viatge no 's necessitavan alforjas.

¡Ah! Si á nosaltres se 'ns permet que donguém la nostra opinió al mateix temps que 'l general Azcárrega, y 'ns equivoquém, que 'ns tallin lo que vulguin, cap inclusiu.

A Málaga ha fugit del domicili conyugal una dona honrada, alegant que 'l seu marit la feya víctima dels seus gelos.

«Pobreta»—dirán algunas senyoras.

Y jo 'ls hi contestaré que si 'l marit abandonat, hagués sigut un *tantsemendona*, alashoras la *costella* fugitiva hauria alegat qu' aquell la feya víctima de la seva fredor.

Mal si fas, mal si no fas.

Los casats nos guardarán de mentir.

«Ensopegar una senyora que 's contenti ab lo que troba, es tan difícil com treure la grossa.»

Y 'ls homes, tal-lá-tal-lera, si m' embrutas, t' enmascaro...

Los sastres á tot arreu son terribles.

A Cangas, un sabater devía á un sastre un pico una mica regular.

Aquet sastre cansat d'aplassaments y mes aplassaments, un día va dirigir-se á ca 'l sabater, ab intenció de no anarsen de la botiga, fins que li fos abonat lo compte; però un germá del pegot, que á la qüenta estava al aguayt, va avisar á n' aquet de que arribava l' acreedor, y 'l sabater va amagarse corre-cuyta dintre d' un bagul qu' hi havia á la botiga.

Prou 'l germá del deutor digué á n' al sastre, que s' en anés per ahont havia vingut, alegant que 'l sabater era fora del poble; però 'l sastre, ab molta tranquil·litat, va sentarse demunt del bagul, dihent que no tenia fevna y que sentat esperaria la seva tornada.

Lo pobre sabater, per demostrar qu' era home de pega, tingué d' estarse un grapat d' horas amagat en lo bagul, á punt d' asfixiarse, y encare s' hi estaria si un parroquiá del sastre, que necessitava ferse un traje á tota pressa, no hagués anat á treure al terrible acreedor del seu asiento.

Si non é vero.

Copiém del *Diario del Comercio*:

«Ha cridat poderosament l'atenció, y ha sigut comentat per cert d'una manera duríssima, l'fet inexplicable de que 'l general Weyler no hagi visitat los sanatoris ahont s'hostatjan los malalts y ferits procedents de nostres guerras colonials, y ahont gracias á la munificencia de Barcelona y á la caritat inagotable de sos habitants, se procura consol als afligits, salut y cuydados als malats y una oració y una tomba als morts, d'aquells de nostres braus soldats als que va abatre 'l matxete insurrecte ó 'ls miasmas de la manigua, y que han tornat de Cuba, no en la cambra de luxo del trasatlántich, no grassos y lluhents no pera rebre homenatjes y triunfos mes ó menos lligitims y merescuts, sino pera trepitjar bruts y esqueixats la terra qu'abandonaren á la forsa y pera rebre per tota recompensa á son heroisme una llágrima de compassió de las bonas ánimas, una frasse de consol y 'ls exquisits cuydados á que tots venim obligats ab los que d'una manera tan brillant cumpliren ab son deber.»

Cal dir al nostre estimat colega, á imitació dels castellans: «Bien cantas; pero mal entonas.»

Tot lo que exposa, es molt sentit, molt tendre, molt digne; es lo crit de desconsol d'un'ánima honrada.

Pero per segons qui, aixó no es més que música celestial.

¿Per qué en Weyler no va anar als sanatoris? Nosaltres nos ho hem explicat desseguida: Perque devia tenir prou feyna en aconduhir aquells 130 bultos que diuen qu'ha portat de Cuba; bultos que, á bon segur, no estarán plens de vent.

✱

La Comissió organitzadora de las festas del Carnaval de 1898 'ns ha remés lo programa qu'ha de regir en las matexas, qu'es 'l següent:

1.er Día 2 de Diciembre (avuy) á las 2 y mitja de la tarde. Inauguració de la Exposició de cartells-programa, instalada en la Rambla del Mitj, números 36 y 38.

2.on Pera pregonar lo comensament de las festas, s'organizará 'l diumenge anterior al de Carnaval, una gran comitiva composta de varias bandas de cornetas, presididas per un *herald*.

3.er *Certámen infantil* de trajés.

4.ars *Cavalcata concurs del Comerç y de la Industria*, ab valiosos premis als que millor representin sas fabricacions y als qu'ab major esplendidesa las anunciin.

5.nt *Gran cavalcata infantil* de trajés en la que 's concedirán premis á la quitxalla y *cotxes mes ben adornats*, y *Qüestació á favor dels Sanatoris* d'aquesta ciutat.

6.sé *Festa ciclista*, repartintse importants premis, tant pe 'ls trajés com per las máquines adornadas; y

7.té Lo dimars de Carnaval s'organizará una *Retreta nocturna*, ab gran varietat de fanals, entregantse varis premis en metálich á las comitivas y particulars que mes se distingeixin.

En temps oportú 's publicarà 'l programa definitiu, detallant totas las festas y días en que s'efectuarán, aixi com las condicions pera poder concorrehi y optar á premis.»

No devém recomenar la bondat y conveniencia de las citadas festas porque ja 's recomanan ellas per si solas: Pe 'ls míseros mortals que 'ns consolém ab lo pá de cada día, serán motiu de xirinola; y pe 'ls industrials ab botiga oberta, han d'esser causa d'importants ingressos, si 'ls forasters responen, com respondrán sens dupte, als bons desitjos de la Comissió organitzadora.

✱

Ha visitat nostra Redacció 'l n.º 42 de la cada día mes important revista literaria, titulada *España Artística*, que 's publica á Madrid, aixis com lo suplement taurino que l'acompanya.

Creyém inútil fer elogis de tan espléndida é interessant publicació, puig en los comptats mesos que porta de vida, ha sabut atraures lo favor fins dels mes exigents.

Establim ab gust lo cambi.

✱

Lo nostre antich y constant colaborador D. Domingo Marinello, qui sol usar l'anagrama *Ramón Llei*, veje estrenar lo dissapte passat, en lo Teatro Principal de Tarrassa y per la companyia que dirigeixen los Srs. Guzmán y Alvarez, un quadro lirich-dramátich en un acte, qu'escrigué ab son company Sr. Gasset.

L'esmentat quadro 's titula *Rosita*, y segons noticias va lograr un brillantíssim éxit.

Rebin los Srs. Marinello y Gasset, la nostra franca felicitació.

✱

En lo Saló de Cent de Casa la Ciutat, tingué lloch lo diumenje últim, l'acte públich de la repartició de premis del primer certamen literari y de lectura, organitzat per la revista catalana *L'Atlántida*.

Obtingueren molts aplausos tots los autors premiats, entre 'ls que recordém los Srs. S. rinyach Baell. (Flor natural) Terri, Mas y Jornet, Franquet y Serra, Alcoverro, Busquets y Punset, Badenes Dalmau, Ribas y Carreras, Maciá, Pascual, Masriera, Barbany, Guasch (J. M.ª) Carner, Riera y Bertrán, Berga y Boada, J. Sendra, Rius Vidal, Ignasi Iglesias, etc. etc.

En lo certámen de lectura foren premiats don M. Maciá y F. Llenas, antich colaborador nostre.

Rebin tots, y molt especialment nostre redactor senyor Barbany, nostra coral enhorabona.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l día 27 del prop-passat Novembre)

✱

Son publicables las següents composicions: *Jo, la burra y 'l gitano*; *Escenas habaneras*; *Al peu del confessorari*; *A una amiga que 'm demana versos*; *Cantar bilingüe*, de Sardana; *Avis*; *La millor vida*; *Ella*; *Epigrama*, de Manuel Benet; *A Clara Dou*; *Despedida*; *¡Soch aixis!*; Alguns epigramas de Miqueló Masquet; una *punta*, de Carlos d'Alfonso; y un *trenca-closcas* de cada hù dels colaboradors: R. Campins, Vilo-astre, Torrent, Vantobra, Mas Abril y Noëlla.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

España y Portugal, trimestre.. . . .	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l'Administració y Redacció del periódich

6. SANT RAMON, 6.—BARCELONA

LITOGRAFIA BARCELONESA

de Ramón Estany

6, Sant Ramón, 6.—BARCELONA

LA TOMASA

Guellis

—Sí, Estrella; lo meu goig mes gran seria declarar-li la meva passió en la soletat del bosch, sentint los trinos dels russinyols y caderneras, ascoltant lo murmureig del aygua...
 —Ascolti ¿que no li seria igual declarármela en lo restaurant?

XARADA

Es ma prima-terça-quarta un carrer de Barcelona, una quart-tres-quart m'agrada ascoltaria si es qu' es bona, y lo Total, car lector, veurás qu' altre carrer dona.

UN DE BALLORAR.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 — Consonant.
- 9 2 9 — Número.
- 3 4 9 4 9 — Pe'ls carrers n'hi ha
- 9 3 3 4 5 5 9 — En las con te'ias.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 — Carrer de Barcelona
- 3 2 3 2 5 2 4 — Nom de dona.
- 5 5 7 2 9 — « d' home.
- 3 7 5 — Part del cos.
- 6 — Consonant.

ARTILLER DE CARRERÓ.

ROMBO

Sustituir los punts per lletras, de manera, que llegits vertical y horizontalment, diguin: 1.ª ratlla: Consonant; 2.ª: Prenda militar; 3.ª: Poble catalá; 4.ª: Nom de dona, 5.ª: Poble catalá; 6.ª: Número; 7.ª: Vocal.

RAMÓN TORRES.

TARJETA

IGNASI COLOMÉ LONG
 DENIA

Formar ab las anteriors lletras, degudament combinadas, lo títul d' una sarsuela catalana.

M. FAVUT.

GEROGLÍFICH

X
 BONI
 FIRI
 A
 Montjuich

TER

JACINTO TIANA.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 481

Xarada.—Ca-lai-xe-ra.

Rombo.— C

C a p
 C a b r a
 C a b r i l s
 P r i m a
 a l a
 S

Tarjeta.— Carretas, Serra, Sal, Ase; Parra.

Logogrifo numérich.—Ramonet.

Geroglífich.—La Gran-via es carrer, teatro y sarsuela.

ID. AL NÚMERO 482

Xarada.—Pa-ta-ca-da.

Rombo.— X

G a t
 G o r r a
 X a r r a c h
 T r a p a
 A c a
 H

Logogrifo numérich.—Matilde.

Geroglífich.—Lo milló caballer cau de caball.